TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Xuất khẩu gạo Việt Nam giảm mạnh do biến động thị trường Philippines

06:16 10/12/2025

Ngành gạo Việt Nam đang đối mặt nhiều thách thức lớn trước những biến động bất thường tại thị trường Philippines – đối tác nhập khẩu gạo lớn nhất của Việt Nam.

Theo Bộ Nông nghiệp và Môi trường, tháng 11/2025, Việt Nam xuất khẩu 320 nghìn tấn gạo, thu về 169,8 triệu USD. Tính chung 11 tháng, tổng xuất khẩu đạt 7,5 triệu tấn và 3,83 tỷ USD, giảm 11,5% về lượng và giảm tới 27,7% về giá trị so với cùng kỳ năm 2024. Đây là hệ quả trực tiếp từ các biện pháp hạn chế nhập khẩu gạo của Philippines, thị trường chiếm gần 40% tổng lượng gạo xuất khẩu của Việt Nam.

Trong 11 tháng năm 2025, xuất khẩu gạo của Việt Nam giảm cả về lượng và giá tri so với cùng kỳ năm trước.

Trong khi Philippines giảm nhập khẩu tới 34,9%, các thị trường khác lại có diễn biến trái chiều: giá trị xuất khẩu sang Gana tăng 29,8%, sang Bờ Biển Ngà tăng 79,8%, còn Bangladesh ghi nhận mức tăng mạnh nhất lên tới 155,1 lần, trong khi Malaysia giảm 51,3%. Giá gạo xuất khẩu đầu tháng 12/2025 vẫn ổn định, với gạo 5% tấm ở mức 420–440 USD/tấn và gạo Jasmine 447–451 USD/tấn, song dự báo cả năm 2025, xuất khẩu gạo sẽ giảm khoảng 11,5%, chủ yếu do thị trường Philippines giảm mạnh.

Tình hình tại Philippines đặc biệt đáng chú ý. Sau khi nhập khẩu quá lớn trong đầu năm, vượt 3,5 triệu tấn, giá lúa nội địa giảm mạnh, buộc chính phủ áp dụng lệnh tạm ngừng nhập khẩu từ 1/9 đến 31/12/2025 để cứu giá lúa. Giá lúa tại ruộng giảm 27,8%, thậm chí xuống mức 8 peso/kg tại một số nơi. Việc tạm ngừng nhập khẩu kéo dài khiến dự trữ quốc gia giảm mạnh, tạo ra rủi ro về an ninh lương thực. Philippines dự kiến sẽ mở lại nhập khẩu vào tháng 1/2026 với lượng khoảng 300.000 tấn, trước khi tạm dừng trở lại từ tháng 2–4/2026, đồng thời áp dụng cơ chế thuế nhập khẩu linh hoạt, từ 15% đến 35% tùy biến động giá gạo quốc tế.

Các chuyên gia nhận định, việc cấm nhập khẩu lâu dài cùng mức thuế cao sẽ làm giảm hiệu quả điều chỉnh thị trường, đồng thời có nguy cơ căng thẳng thương mại với Việt Nam. Điều này buộc các doanh nghiệp xuất khẩu Việt Nam phải cân nhắc chuyển hướng sang các thị trường khác nếu tình hình kéo dài.

Tại Việt Nam, Hiệp hội Lương thực Việt Nam (VFA) đánh giá, cơ hội xuất khẩu trong tháng 1/2026 sẽ xuất hiện khi Philippines mở cửa trở lại, nhưng thời gian ngắn và mức thuế mới sẽ ảnh hưởng khả năng cạnh tranh. Đồng thời, áp lực cạnh tranh từ Thái Lan và Ấn Độ, cùng nguồn gạo tồn kho từ cuối năm 2025 và vụ Đông Xuân bắt đầu thu hoạch, có thể gây sức ép lên giá gạo Việt Nam trong quý 1/2026.

Nhìn chung, năm 2025 là một năm đầy thách thức với xuất khẩu gạo Việt Nam, khi thị trường truyền thống giảm mạnh, thị trường mới mở rộng nhưng chưa đủ bù đắp. Ngành gạo Việt Nam sẽ cần linh hoạt, tăng cường kết nối thị trường và nâng cao năng lực cạnh tranh để vượt qua biến động và duy trì vai trò chủ lực trong xuất khẩu lúa gạo khu vực.

Nam Sơn (t/h)